# GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunî 6 fior., pe trei lunî 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 francî.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențî.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorî nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

**Nr. 258.** *Luni, Marți, 24 Noemvre (6 Decemvre).* **1887.**


## Brașovŭ, 23 Noemvre 1887.

De alaltaerî séră Francia are unŭ nou președinte alŭ Republicei.

Nu de multŭ a comunicatŭ ministru-președinte Rouvier de pe tribuna camerei francese, că în urma unorŭ influințe din cercurile mai înalte a fostŭ rugatŭ și Sadi-Carnot, pe când era ministru de finance, sĕ facă unorŭ persóne unele favorurî pe conta visteriei statului, iertându-le dările ce le datoreau, favorurî pentru carî a fostŭ trasŭ în cercetare Wilson, dér că Sadi-Carnot consciu de datoria sa a respinsŭ cererile de felulŭ acesta. Acéstă împărtășire fù primită de întréga cameră cu sgomotóse aplause. Luî Sadi-Carnot, care era presentŭ, îi curgeau lacrimî din ochî de emoționatŭ ce era. Elŭ nu visa atuncî, că peste câteva ḍile partidele republicane reunite îlŭ vorŭ proclama președinte alŭ Republicei.

Și față cu alegerea săvêrșită Sâmbătă séra de congresulŭ francesŭ în Versailles s'a adeveritŭ proverbulŭ nostru, că „nu-i pentru cine se gătesce, ci pentru cine nimeresce“.

Era vorba de a se alege unulŭ din iluștrii bărbațî de statŭ ai Republicei: Ferry, Freycinet, Brisson, orî vestitulŭ generalŭ Saussier, care era candidatŭ din partea partidelorŭ monarhice.

In adevĕrŭ, la votările cele dintâiu a primitŭ fie-care din acești candidațî unŭ numĕrŭ considerabilŭ de voturî, dér n'a întrunitŭ nicî unulŭ din ei maioritate de voturî.

Maioritatea absolută era de 414 voturî. La prima votare au primitŭ Ferry 212, Freycinet 76, Brisson 26, generalulŭ Saussier 148, ér Sadi-Carnot 303 voturî. Nicî unulŭ nu avea dér maioritatea și Sadi-Carnot avea cele mai multe voturî. Atuncî vĕḍêndŭ acestŭ resultatŭ Ferry și Freycinet în interesulŭ solidarității partidelorŭ republicane au repășitŭ dela candidatură și la votarea a doua, la care s'au datŭ cu totulŭ 833 voturî, primí Sadi-Carnot 616 voturî și prin urmare fù proclamatŭ președinte alŭ Republicei. Candidatulŭ monarchiștilorŭ reuniți, generalulŭ Saussier, primí 188 de voturî.

Dintre tóte candidaturile republicanilorŭ aceea a lui Ferry, care este mereu acusatŭ că înclină spre pace cu Germania, a fostŭ mai înverșunatŭ combătută de către radicalî. Décă s'ar fi alesŭ Ferry, arŭ fi isbucnitŭ de sigurŭ marî turburărî în Parisŭ.

Se credea mai întêiu, că voturile republicanilorŭ se vorŭ împărți între Ferry și Freycinet și era mare temerea că în casulŭ acesta monarchiștii ar fi pututŭ sĕ iésă învingĕtorî cu candidatulŭ lorŭ. Dér abnegațiunea patriotică a lui Ferry a împiedecatŭ scisiunea și aprópe toți republicanii au votatŭ pentru Sadi-Carnot.

Sadi-Carnot, care este numai în etate de cincḍecî de anî, nu se numĕră nicî între oratorii marî, nicî între bărbații de statŭ cei mai însemnațî ai Franciei, dér are avantagiulŭ de a se bucura de stima și respectulŭ tuturorŭ ca purtătorulŭ unui nume gloriosŭ în istoria republicei și ca unŭ bărbatŭ cu caracterŭ firmŭ, cu principii tarî republicane și cu maniere blânde și simpatice.

Bunicului nou alesului președinte a fostŭ unulŭ din cei mai vestițî beliducî ai primei republice francese, Carnot învingĕtorulŭ dela Vattignies și mare ministru de rĕsboiu alŭ republicei. Acestŭ Carnot s'a distinsŭ prin firmitatea cu care a aperatŭ principiile republicane și totŭ așa le-a aperatŭ și fiulŭ sĕu, tatălŭ actualului președinte Sadi-Carnot, care a figuratŭ cu onóre ca ministru de instrucțiune în guvernulŭ republicei a doua francese.

Prin alegerea nepotului marelui Carnot congresulŭ din Versailles a scăpatŭ republica de aḍi, a treia, de o mare criză, de un mare pericolŭ ce o amenința. Neînțelegerile și desbinările între republicanî ajunseseră culmea lorŭ și deja se pregăteau monarchiștii sĕ ia în primire moștenirea republicei, alŭ căreia regimŭ prin evenimentele din urmă fusese greu compromitatŭ.

Ni se telegrafiază, că resultatulŭ alegerei congresului a mulțumitŭ poporațiunea din Paris. Vedea-vomŭ décă republicanii vorŭ sci sĕ profite de situațiunea favorabilă, ce le-a creat'o pe neașteptate alegerea lui Sadi-Carnot, fiindŭ solidarî și de aici încolo. Cum își vorŭ săra așa vorŭ mânca.

---

## Scrisorî de aderință adresate generalului Traianŭ Doda.

Ilustrisime Domnule Generalŭ!

Comitetulŭ permanentŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române din comitatulŭ Satu-marelui cu tótă însuflețirea ia actŭ despre bărbătésca ținută a Ilustrității Tale, manifestată în epistolele adresate către președintele dietei țĕrei ungurescî. Aderămŭ din sufletŭ, cu tótă tăria convingerei, la ideile politice-naționale ce le-ai declaratŭ în fața lumei culte.

Din inima nóstră ai vorbitŭ, convingerea nóstră o-ai esprimatŭ.

Suntemŭ mândri, că între aceste giurstărî nefaste avemŭ atarî bărbațî resoluțî, avemŭ în persóna Ilustrității Tale unŭ conducĕtorŭ chiamatŭ; Te vomŭ urma și de acum înainte cu totŭ devotamentulŭ, dorimŭ numai ca geniulŭ națiunei sĕ se pronunțe, că după ce s'a constatatŭ înaintea lumei civilisate, că în patria nóstră suntemŭ eschișî din cadrulŭ constituțiunei țĕrei, ce avemŭ de a face mai departe pentru salvarea demnității nóstre naționale?

Suntemŭ și ne declarămŭ solidarî cu Ilustritatea Ta în tóte câte le-ai declaratŭ despre fidelitatea Românilorŭ către înaltulŭ Tronŭ, către patria și națiunea nóstră.

Primesce, Ilustrissime Domnule, espresiunea deosebitei nóstre stime și venerațiunî, ce 'Ți păstrămŭ! *Comitetulŭ electoralu.*

Pentru autenticitatea copiei:

la încredințarea comitetului:
**Alesiu Popŭ,**
notarŭ ad hoc.

## Cronica politică.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“ reproduce scirea dată de „Provinzial-Zeitung“, cumcă cu ocasiunea *visitei Țarului în Berlinŭ, Bismark*, într'o scrisóre către ambasadorulŭ rusŭ Șuvaloff, *s'a rugatŭ pentru o audiență la Țarulŭ*. Acesta a comunicatŭ cancelarului germanŭ prin Muravieff, că e gata a-lŭ primi. „Nordd. Allg. Ztg.“ observă, că scirea e adevĕrată și că după starea lucrurilorŭ nicî nu se puté altfelŭ. Cancelarulŭ s'ar fi făcutŭ chiar vinovatŭ de nepolitețǎ, décă n'ar fi cerutŭ în forma obicînuită o audiență la înaltulŭ óspe alŭ împĕratului. Ce privesce pe Țarulŭ, puté sĕ i-o acorde orî sĕ i-o refuse.

In privința *scrisorilorŭ și depeșilorŭ falsificate*, „Berliner Tageblatt“ și ḍiarele din Petersburg anunță, că *Herbert Bismark*, fiulŭ cancelarului, *va pleca la Petersburg* ca sĕ esamineze corespondența diplomatică falsificată. Mai multe foi doresců sĕ se publice în curêndŭ actele falsificate, după ce Orleaniștii négă totŭ. „Kölnische Zeitung“ atacă fórte violentŭ pe princesa *Clementina de Coburg* pentru egoismulŭ ei nesațiabilŭ și pentru mândria ei escesivă de mamă. „Eu nu se întrébă, décă Europa se încurcă într'unŭ rĕsboiu sângerosŭ fără sfêrșitŭ. Germania nu e legată cu casa ei. Décă prințulŭ Ferdinand s'ar fi consideratŭ ca prințŭ germanŭ, ar fi trebuitŭ sĕ céră aprobarea împĕratului și a familiei Coburg. Dér asta nu s'a făcutŭ. Prințulŭ Ferdinand nu s'a dusŭ așader în Bulgaria ca Germanŭ“. Cum vedemŭ, astea suntŭ scuse înaintea Rusiei.

„Standard“ află, că *prințulŭ Ferdinand* înainte d'a se duce în Bulgaria *s'a adresatŭ Țarului*, ca la ultimulŭ ajutorŭ, esprimându'i desaprobarea sa asupra politicei urmate de prințulŭ de Battenberg și deplângêndŭ înstrăinarea dintre Bulgaria și puterea aceea, căreia are a'i mulțămi esistența. Elŭ — ḍise — ar fi decisŭ sĕ îndrepteze erorile din trecutŭ și sĕ rĕstabiléscă vechiulŭ simțĕmêntŭ de lealitate. Esistă motivŭ d'a admite, că cățî-va pretinî d'ai prințului Ferdinand, spre a'i asigura bunăvoința Țarului, au mersŭ până a presenta cancelariei ruse documente care conțineau încurajerî din partea principelui Bismark, precum și promisiunî din parte'i că-lŭ va sprijini în tăcere, décă prințulŭ Ferdinand va continua a'și acomóda politica sa declarațiunilorŭ contelui Kalnoky în privința liberei și independentei desvoltărî a statelorŭ balcanice și a eschiderei influenței streine preponderante. Aceste documente se pare că au convinsŭ pe Țarulŭ despre echivocitatea principelui Bismark, care la timpulŭ sĕu declarase oficialŭ celorŭ din Petersburgŭ, că elŭ desaprobă suirea prințului Ferdinand pe tronulŭ Bulgariei. „Petersburger-Zeitung“ ḍice că scrisorile ce au sĕ fiă cercetate, suntŭ scrisorî adresate prințului de Coburg, dér pe care cancelarulŭ germanŭ le-a declaratŭ de falsificate.

*Președintele republicei francese Grévy a fostŭ nevoitŭ, în urma votului aprópe unanimŭ — fără trei, — alŭ camerei, în fine sĕ'și dea demisiunea*, spre a evita orî-ce nenorocire pentru republică. Respunderea însĕ pentru cele ce s'ar puté întêmpla o lasă celorŭ carî l'au silitŭ sĕ demisioneze. Grévy, care are marî merite pentru republică, a părăsitŭ fără regrete puterea, dér întristatŭ că după ce de două orî a fostŭ alesŭ președinte, cu tótă înțelépta lui guvernare în timpurî destulŭ de critice, a fostŭ cu puterea constrinsŭ a demisiona. Se mângăe însĕ că Francia, lăsată fiindŭ într'o astfelŭ de criză în mijloculŭ Europei înarmate, este în stare sĕ'șî apere onórea și drepturile sale.

Generalulŭ *Boulanger* împreună cu ceilalțî generalî, carî fuseseră adunațî în Parisŭ pentru lucrările de classare, în urma ordinului primitŭ s'au dusŭ repede pe la corpurile lorŭ spre a îngriji ca sĕ fiă gata pentru orî-ce eventualitate.

Se semnaléză că *împrejurulŭ Parisului au sosită trupe nouĕ* care campéză cu caii lorŭ înșelațî, gata la orî-ce casŭ de periculŭ pentru republică.

O telegramă din Roma a lui „Neue Freie Presse“, spune că scirea după care *episcopulŭ Freppe a recomandatŭ legitimiștilorŭ în numele Papei alegerea d-lui Ferry ca președinte alŭ Republicei*, pentru care a cetitŭ și arĕtatŭ chiar o scrisóre papală, se adeveresce. Unŭ personagiu din jurulŭ Papei, vorbindŭ acum o sĕptĕmână de crisa francesă, se rostí astfelŭ: Este sigurŭ că între candidați, Ferry are cele mai multe șanse. Pentru ce? Pentru că apare partidelorŭ monarchice ca omulŭ celŭ mai potrivitŭ stărei de lucrurî, ér Papa va întrebuința tótă înrîurirea sa pe lângă monarchiștî în favorulŭ lui *Ferry*, care pe timpulŭ petrecerei sale la Roma în 1886 *a făgăduitŭ Papei a ocroti interesele bisericei*.

De altmintrelea în *contra lui Ferry* au fostŭ îndreptate manifestațiunile de până acum în Parisŭ. Alegerea lui ca președinte e împreunată cu marî temerî de turburărî, ba chiar de revoluțiune.

---

## Emigranții bosniacî și herțegovinenî.

„Radicalulŭ“, organulŭ partidei radicale din Serbia, care n'a primitŭ fusiunea, publică o scrisóre a emigranților din Bosnia și Herțegovina

la adresa d-lui Crispi, primulŭ ministru alŭ Italiei.

Emigranţii facŭ imputărĭ d-lui Crispi pentru că a încheiatŭ alianţă cu Austria şi descriu réua impresiune pe care a făcut'o discursulŭ lui asupra emigranţilorŭ. A vorbi de alianţă cum că ea ar avea în vedere protecţiunea şi libertatea popórelorŭ balcanice, când tendinţele Austriei suntŭ destulŭ de cunoscute, este absurdŭ. Scrisórea espune apoi relaţiunile de mai nainte ale Austriei cu Italia, amintesce luptele pentru libertate ale lui Garibaldi şi ale întregei naţiunĭ italiane, relevéză atitudinea d'atuncĭ a domnului Crispi şi promisiunea dată de dênsulŭ Bosniacilorŭ şi Herţegovenilorŭ, şi după ce atacă cu violenţă pe Austria, sfêrşesce prin a protesta în modŭ solemnŭ contra trădărei faţă cu libertăţile popórelorŭ balcanice şi ale naţionalităţei sêrbescĭ.

In numele a 3000 de emigranţĭ, se esprimă speranţa că Italienii vorŭ trage odată la rĕspundere pe d. Crispi pentru alianţa nefiréscă pe care a încheiat'o. Scrisórea este semnată de 10 persóne dintre care unele trăescŭ în Bucurescĭ, altele în Belgradŭ.

## Afacerea D-rului Vasiliu Lucaciu.

*Estrasŭ*

din protocolulŭ luatŭ în şedinţa ordinară a comitetului clubului electoralŭ naţionalŭ românŭ din comitatulŭ Satmarelui, ţinută în Baia-mare la 29 Noemvre 1887.

2. M. O. D. Alesiu Berinde propune, că ar fi timpulŭ, ca membrii clubului naţionalŭ sĕ-şĭ arate aderinţa cătră Clarissimulŭ domnŭ **Vasiliu Lucaciu** pentru ţinuta lui naţională, şi condolinţa pentru suferinţele, ce le-a înduratŭ în timpulŭ proximŭ.

După o vorbire însufleţitóre a M. O. D. Gavrilŭ Lazarŭ, se primesce moţiunea:

„Ne putêndŭ presupune, că cu ocasiunea alegerilorŭ ablegaţilorŭ dietalĭ d-lŭ Dr. Vasiliu Lucaciu ar fi comisŭ vre-o ilegalitate, ba luândŭ scire din foile publice, că suferinţele sale de închisóre preventivă numai din presupunere şi temere, că martorii vorŭ fi influinţaţĭ, şĭ-au trasŭ originea, în contra ordinaţiunilorŭ mai înalte şi praxei judecătorescĭ, după care preoţii gr. catolicĭ asemenea cu cei rom. catolicĭ la închisóre preventivă numai prin punerea sub inspecţiunea Episcopatului şi investigaţiunea numai dela olaltă cu doi preoţĭ se póte efectuí; — mai încolo vĕḑêndŭ, că în scurtŭ timpŭ s'a eliberatŭ, din ce deducemŭ, că nicĭ investigaţiunea n'a desvĕlitŭ fapte nelegale şi va fi achitatŭ: ne esprimămŭ condolinţa nóstră pentru suferinţele sale, şi bucuria pentru că a revenitŭ între noi, sperândŭ, că de totulŭ va fi achitatŭ".

Pentru autenticitatea acestui estrasŭ,

Alesiu Popŭ, not. ad hoc.

## SCIRILE ḎILEI.

Ni se scrie dela *Blaşŭ* cu data 4 Decemvre n.: „Erĭ, cu ocasiunea sĕrbătórei „Intrărei în biserică", la celebrarea liturgiei a pontificatŭ în catedrala Blaşiului Escelenţa Sa Metropolitulŭ dr. Vancea, care după săvêrşirea cultului divinŭ anunţă de pe catedra archi-episcopéscă denumirea şi întărirea făcută la recomandarea Escelenţei Sale din partea Maiestăţii Sale monarchului, în sensulŭ căreia d-lŭ canonicŭ lectorŭ Constantinŭ Papfalvi este înaintatŭ la rangulŭ de canonicŭ prepositŭ, în loculŭ rĕposatului T. Cipariu, şi aşa succesive suntŭ înaintaţĭ cu câte unŭ gradŭ mai nainte şi ceilalţĭ domnĭ canonicĭ. După aceea s'a datŭ cetire diplomelorŭ sosite şi subsemnate de Maiestatea Sa, contrasemnate de Trefort (în limba maghiară), 6 la numĕrŭ; a 7-a diplomă, în limba română, dată de Escelenţa Sa Metropolitulŭ şi de Capitulŭ pentru denumirea de canonicŭ teologicŭ a d lui vicarŭ foraneu din Făgăraşŭ, Alesandru Micu, care încă era de faţă, slujindŭ şi dênsulŭ împreună cu ceialalţĭ preoţĭ. După aceea a învitatŭ Escelenţa Sa pe d-nii canonicĭ sĕ-şĭ ocupe locurile în biserică după rangulŭ la care au înaintatŭ, împreună cu tóte drepturile şi favorurile nouĕlorŭ rangurĭ, şi în fine dorindu le viéţă şi tăriă pentru ca sĕ pótă corĕspunde nouĕlorŭ sarcinĭ demnitare. La acésta a rĕspunsŭ noulŭ prepositŭ, d-lŭ C. Papfalvi, mulţumindŭ Escelenţei Sale pentru încredere etc. Cu unŭ »Sĕ trăiescă« s'a finitŭ actulŭ acesta."

—x—

Fóia bugetară din *Cluşiu* s'a cătrănitŭ focŭ pe preoţii gr. cat. din tractulŭ protopopescŭ alŭ Cluşiului, carĭ au protestatŭ contra ordinaţiunei ministrului ungurescŭ de comunicaţiune, prin care se ordonă maghiarisarea adreselorŭ scrisorilorŭ scutite de porto ale oficielorŭ nóstre bisericescĭ. Nu găsesce fóia bugetară nicĭ unŭ cuvêntŭ contra ministrului, care nesocotesce legile, dér numesce pasulŭ bravilorŭ noştri preoţĭ: „păşire agitatóre de naţionalitate". — Ce mai *drăguţă* de fóiă! Nu de géba e fóiă bugetară.

—x—

»Patrioţii« au ajunsŭ de se pălmuescŭ pe stradă. Inceputulŭ s'a făcutŭ în *Alba-regală* pe piéţa dinaintea palatului episcopescŭ. Unŭ tînĕrŭ pălmuí pe o damă, care într'unŭ foiletonŭ alŭ unei foi locale atacase onórea surorei lui, fără ca la provocările familiei atacate sĕ 'şĭ revóce insulta.

—x—

Calea ferată *Mureşŭ-Ludoşŭ-Budatelecŭ*, care face parte din linia Mureşŭ Ludoşŭ-Bistriţa, se va preda comunicaţiunei, precum se ḑice, la 6 Decemvre n.

—x—

In nóptea de 19 spre 20 Noemvre n. s'a cufundatŭ vaporulŭ „Scholten«, ce călĕtorea spre New-York. Intre cei scăpaţĭ dela mórte se află şi *doi Saşĭ* călĕtorĭ, anume Kathar. Fröhlich şi Simon Binder din comuna *Rechişdorf*, din Transilvania. Intre cei *înecaţĭ* în mare de asemenea se află *doi Saşĭ* transilvănenĭ, Ioh. Tellmann din comuna *Nemsa* (Niemesch) şi Stef. Schenker din *Aţelŭ*.

—x—

*Comptabilulŭ ministeriului de honveḑĭ*, Balázs Gábor, *s'a împuşcatŭ* Joi în sĕptĕmâna trecută pe mormêntulŭ din Budapesta alŭ fratelui sĕu Balazs Sandor, care fusese bibliotecarŭ alŭ teatrului naţionalŭ maghiarŭ şi care murí astă-vară de asemenea prin sinucidere.

—x—

După o încunosciinţare a căilorŭ ferate ungare ale statului, dela 10 Decemvre n. încolo terminulŭ de pĕnĕ acum de 10 óre fixatŭ pentru *descărcatulŭ vagónelorŭ* în tóte staţiunile se reduce la 6 óre.

—x—

Preotulŭ gr. or. *Daniilŭ Constantinescu* din *Cacova* a suferitŭ, prin incendiu, o pagubă de 130 fl.

—x—

Intre *trupele române* din garnisóna *Bucurescĭ*, precum şi în scólele militare din Bucurescĭ şi Iaşĭ, apoi în scólele civile din Iaşĭ s'a ivitŭ bóla de ochĭ numită „conjunctivita granulósă". Scólele bântuite de acéstă bólă s'au închisŭ. De asemenea *armata rusă din Basarabia* este fórte violentŭ bântuită de acéstă bólă. „Epoca" spune că spitalele militare gemŭ de bolnavĭ. Scólele civile din Odessa au fostŭ închise.

—x—

Despre *têrgulŭ de rîmătorĭ dela Severinŭ* scrie »Curierulŭ Financiarŭ: „Succesulŭ acestui têrgŭ pe ḑi ce merge se accentuéză şi mai multŭ. Buletinulŭ direcţiunei din cursulŭ sĕptĕmânei constată: 9,589 rîmătorĭ intraţĭ dela 15 Iunie până la 6 Noemvrie 1887 inclusivŭ. Din aceştia 1 a peritŭ sub durata carantinei; 32 au fostŭ esterminaţĭ din causa bólei de dinţĭ; 300 s'au vêndutŭ pentru interiorulŭ ţĕrei şi 1037 pentru Steinbruch. Au mai rĕmasŭ decĭ în salaşe spre îngrăşare 8219 rîmătorĭ. Sănătatea vitelorŭ este escelentă. Preţurile vênḑărei au variatŭ între 60 şi 61 centime kilogramulŭ".

—x—

Suntemŭ rugaţĭ a rectifica notiţa nóstră privitóre la *representaţiunea* piesei »Tutorulŭ", arĕtândŭ, că *prenotările* la locurĭ nu sĕ primescŭ la librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu, ci *în biuroulŭ de speditiune alŭ d-lui Ioanŭ Duşoiu jun., Têrgulŭ straelorŭ, No. 148.*

**Literatură.** *Etude historique sur le peuple roumain* par *A. D. Xenopol*, professeur d'histoire roumaine à l'Université de Jassy. (Studii istorice asupra poporului românŭ). Sumarulŭ acestei importante scrierĭ este următorulŭ: I. Les guerres daciques de l'Empereur Trajan (Rĕsbóiele dacice ale împĕratului Traianŭ). II. Les guerres russo-turques et leur influence sur les pays roumains: Pierre le grand, Brancovane et Cantemir; Guerre de 1736, paix de Belgrade 1739; guerre de 1774; rapt de la Bukovine 1775; guerre de 1787, paix de Jassy 1792, guerre de 1812; rapt de la Basarabie. Documents relatifs à la perte de la Bukovine. (Rĕsbóiele ruso-turcescĭ şi influinţa lorŭ asupra ţĕrilorŭ române. Petru celŭ mare, Brâncoveanu şi Cantemirŭ; rĕsboiulŭ din 1736, pacea dela Belgradŭ 1739; rĕsboiulŭ din 1774; răpirea Bucovinei 1775; rĕsboiulŭ din 1787, pacea dela Iaşĭ 1792; rĕsboiulŭ din 1812; răpirea Basarabiei. Documente relative la perderea Bucovinei) Scrierea acésta de valóre a apărutŭ în *Iaşĭ* la *Fraţii Saraga*, librarĭ-editorĭ; e unŭ volumŭ de peste 300 pagine în 18° şi costă 4 francĭ.

## Distribuirea puscilorŭ cu repetiţiă.

Distribuirea puscilorŭ cu repetiţiă la trupele din armata comună a începutŭ. Până în Martie vorŭ fi înarmate douĕ corpurĭ de armată cu puscile de 11 milimetre, comandate încă în anulŭ trecutŭ în numĕrŭ de 90,000 şi din care jumĕtate suntŭ gata, fiindŭ trimise deja mai tóte în arsenalulŭ din Viena.

In urma modificării calibrului de 11 milimetri în calibru de 8 milimetri, armata comună va fi înarmată cu timpulŭ cu douĕ felurĭ de puscĭ cu repetiţiă, şi până când se va fabrica numĕrulŭ necesarŭ de puscĭ cu repetiţiă pentru înarmarea tuturorŭ trupelorŭ, acestea vorŭ fi înarmate, celŭ puţinŭ timpŭ de doi anĭ, cu trei felurĭ de puscĭ: puscĭ cu repetiţiă de 11mm., puscĭ cu repetiţiă de 8mm., şi puscĭ Werndl de până acum.

Desavantagiulŭ acestei neuniforme înarmărĭ, în casŭ când ar isbucni în acestŭ timpŭ unŭ rĕsboiu, e recunoscutŭ de militarĭ.

Inarmarea se va face treptatŭ după corpurĭ de ar-

---

## FOILETONU.

### Câteva noţiunĭ despre industriă şi despre însemnătatea ei.

Discursŭ ţinutŭ de prof. *Ars. Vlaicu*, cu ocasiunea sĕrbărei sf. Sofii, în sala gimnasiului rom. din Braşovŭ.

*(Fine)*

Atară de aceea câtŭ de uşóră şi comódă nu este munca meseriaşilorŭ pe lângă lucrările atâtŭ de brute ale agriculturei, carĭ prin opintirile neîntrerupte fisice reducŭ pe omŭ la o stare cu totulŭ animalică. Şi productulŭ muncei este cu multŭ mai rentabilŭ, mai abundantŭ la cei dintâi decâtŭ la cei din urmă. Rentabilitatea acésta resultă din circulaţiunea mai uşóră şi mai repede a articolelorŭ industriale şi din întrebuinţarea lor generală, ceea ce are dreptŭ resultatŭ, că pe când o ḑi de lucru la câmpŭ abia se plătesce cu 50—60 cr. munca de o ḑi a unui industriaşŭ se retribuesce cu de douĕ, de trei şi chiar de mai multe orĭ atâta, fiind ea împreunată încâtva şi cu o muncă intelectuală în acelaşĭ timp. Decĭ nicĭ nu are sĕ ne mire imprejurarea că „meseria şulŭ", cum sună ḑicala poporală, »este totŭ cu banulŭ în mână.« De asemenea este lucru fórte naturalŭ de a vedé între meseriaşii noştri — cu multŭ pré puţinĭ la numĕrŭ — dér cu deosebire la cei streinĭ, ómenĭ cu o cultură mai înaltă, cu multŭ superióră plugarilorŭ, câştigată pe de-oparte prin contactulŭ reciprocŭ cu lumea, cea mai diferită, pe de altă parte prin posibilitatea oferită de mijlócele materiale, de carĭ mai uşorŭ potŭ dispune aceia.

Astfelŭ se desvóltă în ei cu multŭ mai uşorŭ cunoscinţa de sine, spiritulŭ de libertate şi modulŭ de viéţă constituţională, condiţiunile principale pentru asigurarea progresului unei naţiunĭ! O viéţă mai comodă şi o mulţumire cu sine mai mare asigură liniştea generală şi acolo unde sciinţa a începutŭ deja a face sĕ rĕsară mlădiţe, morala cu preceptele ei rigoróse vine sĕ le îndrepteze şi dirige în direcţiunea cea mai convenabilă cea mai avantagiósă, cea mai sigură pentru prosperitatea societăţii. Aşĭ mai puté cita o mulţime de alte avantage, căcĭ fórte mare este numĕrulŭ lorŭ, dér de o cam dată mĕ mărginescŭ a ḑice că industria are aceste douĕ avantage marĭ pentru omenire: Mărirea bunei stărĭ a omenirei printr'o satisfacţiune mai uşóră a trebuinţelorŭ şi promovarea culturii în tóte păturile sociale, în tóte direcţiunile provocate prin contactulŭ reciprocŭ şi ajutată prin mijlócele disponibile. Scurt: industria procură omului avere şi cultură!!

Până mai în timpulŭ din urmă însĕ la noi Românii ramura industrială nu numai că a fostŭ necunoscută şi neîmbrăţişată, dér chiar despreţuită! Rară Românŭ era acela, care, lăsândŭ la o parte vechia tradiţiune: »cum a trăitŭ tata, am trăitŭ şi eu şi vei trăi şi tu« îşĭ lua copilulŭ sĕ-lŭ ducă la oraşŭ şi sĕ-lŭ dea la vre-o meseriă, căcĭ îşĭ ḑicea: „decă nu potŭ se facŭ domnŭ din elŭ, — ca şi cum funcţionarismulŭ sĕu profesionalismulŭ ar ferici maĭ multŭ decâtŭ industria — mai bine îlŭ ţinŭ acasă sĕ lucre alăturea cu mine şi sĕ nu-lŭ supunŭ maltratărilorŭ stăpânilorŭ, căcĭ şi aşa omŭ mai propşitŭ nu potŭ face din elŭ" şi alte multe de felulŭ acesta. Mai bine satulŭ întregŭ îşĭ procură tóte articolele trebuinciόse dela unŭ măestru streinŭ, care s'a încuibatŭ acolo şi îşĭ esercitéză meseria sa bine sĕu rĕu dér de sigurŭ în detrimentulŭ tuturorŭ, decât vre-unulŭ din locuitorĭ sĕ se decidă a da măcarŭ pe alŭ patrălea fiu alŭ sĕu sĕ învéţe vre-o meseriă şi astfelŭ în curêndŭ totŭ satulŭ devine tributarulŭ acestuia, care are aşa ḑicêndŭ unŭ monopolŭ. Cu atâtŭ mai rĕu era — şi durere este încă şi aḑi — în oraşe unde Românii ne posedândŭ pămêntŭrĭ şi capitale suntŭ avisaţĭ la lucrulŭ mânilorŭ lorŭ. Acolo sărăcia este la culme şi virtutea nu constă în a desfăşura cea mai mare activitate fisică şi intelectuală pe tóte terenele, ci în a suferi lipsele celorŭ mai multe lucrurĭ şi într'o durată câtŭ mai îndelungată.

Poporaţiunea nóstră braşovénă ne înfăţişéză în parte unŭ tristŭ tablou despre acéstă stare de lucrurĭ

mată, ca celŭ puţinŭ infanteria unuia şi aceluiaşĭ corpŭ sĕ fiă înarmată cu acelaşĭ felŭ de puscĭ, spre a se evita, precum se crede, periculul d'a se da trupelorŭ unui corpŭ munițiune nepotrivită, adecă dela puscĭ cu repetiţiă pentru Werndl şi viceversa.

## Doi binefăcĕtorĭ ai bisericei şi ai scólei.

Domnule Redactorŭ! Binevoiţĭ, Vĕ rugămŭ, a publica următórele:

Este în de obşte cunoscutŭ, cu câte greutăţĭ au a se lupta bisericile şi scólele nóstre cu deosebire în comunele, pe care împrejurările nu le-au iertatŭ sĕ ajungă la o stare mai bună materială. Multe din aceste bisericĭ şi şcóle ar fi decădutŭ cu desĕvĕrşire, sĕu celŭ puţinŭ nu şĭ-ar fi putută îndeplinì chemarea lorŭ după cuviinţă, décă nu s'ar fi ivitŭ bărbaţĭ cu inimă nobilă, ómenĭ doritorĭ de înaintarea némului şi bisericei lorŭ, carĭ sĕ le dea mână de ajutorŭ şi astfelŭ sĕ le ridice din trista stare, în care se aflau.

De astfelŭ de bărbaţĭ cu inimă nobilă, graţiă cerului prea înaltŭ, a avutŭ parte şi mica nóstră comună bisericéscă; *Dêrstele Braşovului.* Anume în deceniile din urmă cu deosebire doi bărbaţĭ s'au distinsŭ prin ajutorarea lipsitei nóstre parochii, doi bărbaţĭ, ale cărorŭ binefacerĭ s'au revĕrsatŭ asupra şcólei şi bisericei nóstre, astfelŭ cum o plóiă mănósă de vară se revarsă asupra holdelorŭ ofelite de arşiţa sórelui.

Unulŭ din aceştĭ vrednicĭ bărbaţĭ a fostŭ rĕposatulŭ comerciantŭ din Braşovŭ *Dumitru Eremia*, de origine din Bacĭfalulŭ Săcelelorŭ. Indemnatŭ de frumosulŭ esemplu alŭ părintelui sĕu, care la anulŭ 1832 ajută pe parochienii noştri la împodobirea edificiului bisericei cu unŭ turnŭ de pétră în loculŭ celui de lemnŭ de mai nainte, cu considerabila sumă de 3000 sfanţĭ austriacĭ, fericitulŭ Dumitru Eremia nu deta nicĭ când uitării comuna nóstră bisericéscă, ci purtà grijă de dênsa întocmai ca şi marinimosulŭ sĕu antecesorŭ. In repeţite rêndurĭ dênsulŭ procurà cărţile pe şcólă trebuinciόse la mai mulţĭ copii sĕracĭ şi împărţi la vreme de nevoiă ajutóre destulŭ de însemnate la mai multe familii lipsite din parochia nóstră. Şi tóte aceste bunătăţĭ dênsulŭ le făcea în taină, feritŭ de ochii lumei, de óre-ce nu era iubitorŭ de trâmbiţa svonului, ci voia ca în adevĕrŭ sĕ nu scie stânga ceeace face drépta. — Afară de aceea pe la anulŭ 1850 dênsulŭ împodobì biserica nóstră cu unŭ iconostasŭ frumosŭ sculptatŭ şi auritŭ şi cu o candelă de argintŭ, două obiecte preţióse în preţŭ de peste 150 fl. v. a.

Déră nicĭ pe patulŭ de mórte vredniculŭ Românŭ şi creştinŭ Dumitru Eremia (rĕposatŭ în 7 Ianuariu a. c.) nu'şĭ uità de biserica şi şcóla nóstră, ci dispuse, ca din averea sa sĕ se cedeze parochiei nóstre o casă cu grădină în preţŭ de 1200 fl. v. a., pe care o poseda la noi în Dêrste, şi deosebitŭ de acésta, suma de 50 fl. v. a., precum şi unŭ rêndŭ de odăjdii preoţescĭ. Disposiţiunea acésta se esecutà cu cea mai mare conscienţiositate, cu deosebire în urma stăruinţei harnicilorŭ nepoţĭ ai rĕposatului, a d-lorŭ Nicolae Eremia şi Iónŭ Burduloiu, astădĭ posesorĭ ai vechei şi solidei firme Dumitru Eremia, şi astfelŭ în sĕptĕmânile trecute biserica nóstră intrà în modŭ oficiosŭ în posesiunea realităţii amintite, care de bună sémă ne va ajuta multŭ la acoperirea lipselorŭ comunei nóstre bisericescĭ.

Unŭ sprijinitorŭ totŭ aşa de devotatŭ alŭ bisericei şi alŭ şcólei nóstre a fostŭ venerabilulŭ comerciantŭ *Radu Pascu,* rĕposatŭ în 17 Octomvre v. a. c. în Braşovŭ. Născutŭ în comuna nóstră, rĕposatulŭ Radu Pascu nu a fostŭ ca atâţĭ alţii, carĭ décă se depărtéză dela vatra părintéscă şi décă ajungŭ la o stare mai bună materială, dau cu totulŭ uitării loculŭ nascerei lorŭ şi pe consătenii lorŭ de odinióră, ci dimpotrivă dênsulŭ, după ce prin neobosita sa activitate şi cu ajutorulŭ lui D-ḑeu şĭ-a câştigatŭ o posiţiune respectabilă în societate, şĭ-a adusŭ cu dragŭ aminte de loculŭ, în care a vĕḑutŭ pentru întâia dată lumina ḑilei, şi a căutatŭ a fi folositorŭ acelora, din mijloculŭ cărora s'a ridicatŭ. In chipulŭ acesta dênsulŭ n'a pregetatŭ a ajuta în repeţite rêndurĭ pe locuitorii comunei nóstre atâtŭ cu fapta, câtŭ şi cu prielnicele sale sfaturĭ.

La completarea edificiului şcólei nóstre vredniculŭ rĕposatŭ ne ajută cu suma de 100 fl. v. a. Totŭ în favorulŭ şcólei nóstre în anulŭ 1884 dênsulŭ întreprinse o colectă în cerculŭ cunoscuţilorŭ sĕi din Braşovŭ, care colectă produse suma de 160 fl. v. a. Mai departe la rĕposarea iubitei sale soţii, întêmplată în vara anului acestuia, dênsulŭ dăruì pe séma bisericei nóstre unŭ rêndŭ de odăjdii de catifea négră, şi în sfêrşitŭ în ultimele ḑile ale vieţei sale, după cum ne împărtăşiră vrednicii sĕi urmaşĭ, înḑestrà din nou şcóla nóstră cu o fundaţiune de 500 fl. v. a., care fundaţiune va purta numele sĕu, atâtŭ de scumpŭ pentru noi.

Aceste lucrurĭ ne-am simţitŭ datorĭ a le aduce la cunoscinţa obştei celei marĭ românescĭ, ca astfelŭ faptele cele bune sĕ nu rĕmână necunoscute, ci sĕ servéscă şi altora ca îndemnŭ spre binele naţiunei şi alŭ bisericei nóstre.

Eternă fiă amintirea lui Radu Pascu şi Dumitru Eremia! Binecuvêntarea lui D-ḑeu sĕ însoţéscă pe urmaşii lorŭ la totŭ pasulŭ!

*Dêrste,* în 16 Noemvre v. 1887.

In numele comitetului parochialŭ

*Toma Bârsanŭ* parochŭ şi preşedinte. *Iónŭ Broşu* secret.

### „Albina« institutŭ de creditŭ şi de economii Filiala Braşovŭ.

*Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Noemvre 1887.*

Intrate:

| | | |
|---|---|---|
| Numĕrariu din 31 Octomvre 1887 | fl. | 24945,45 |
| Depunerĭ | fl. | 78047,44 |
| Cambii rĕscumpĕrate | fl. | 99360,18 |
| Conturĭ curente | fl. | 29032,62 |
| Imprumuturĭ pe producte | fl. | 2494,71 |
| Imprumuturĭ pe efecte | fl. | 6969,— |
| Monetă | fl. | 4642,26 |
| Interese şi provisiunĭ | fl. | 3274,34 |
| Comisiunĭ | fl. | 1183,91 |
| Diverse | fl. | 754,85 |
| | fl. | 241704,76 |

Eşite:

| | | |
|---|---|---|
| Depunerĭ | fl. | 58226,20 |
| Cambii escomptate | fl. | 96736,59 |
| Conturĭ curente | fl. | 16971,13 |
| Imprumuturĭ pe producte | fl. | 13015,67 |
| Imprumuturĭ pe efecte | fl. | 7930,— |
| Monetă | fl. | 14236,04 |
| Interese şi provisiunĭ | fl. | 280.86 |
| Comisiunĭ | fl. | 1536,21 |
| Diverse | fl. | 711,14 |
| Spese şi salarie | fl. | 754 93 |
| Numĕrariu cu 30 Noemvre 1887 | fl. | 31305,99 |
| | fl. | 241704,76 |

*Braşovŭ,* în 30 Noemvre 1887.

*Valeriu Bologa* m. p. dirigentŭ. *V. Gămulea* m. p. comptabilŭ.

*N. P. Petrescu* m. p. *adjunctŭ.*

## SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 3 Decemvre.— *Mesagiulŭ lui Grévy* ḑice că dênsulŭ ar fi avutŭ dreptulŭ şi datoria sĕ rĕmână la postulŭ sĕu, dér vrea sĕ evite orĭ ce conflictŭ şi de aceea *demisionéză.* Respunderea o lasă acelora, carĭ o iau asupră-le. Regimulŭ sĕu a păstratŭ Franciei 9 anĭ de pace şi de ordine. Dênsulŭ doresce ca lovitura îndreptată contra lui sĕ nu lovéscă republica.

Camerile au primitŭ mesagiulŭ tăcêndŭ.

Congresulŭ e convocatŭ pe după améḑĭ la 2 óre la Versaille.

In oraşŭ a domnitŭ séra cea mai mare fierbere. Grupurĭ de manifestanţĭ s'au dusŭ la primăriă, unde magistratulŭ a decisŭ sĕ se ducă în cameră şi sĕ o învite a se alătura lui ca sĕ mântuéscă republica.

Nicĭ unŭ incidentŭ n'a fostŭ.

PARIS, 5 Decemvre. — *Pretutindenea e cea mai mare ordine şi deplină mulţămire asupra resultatului alegerei preşedintelui republicei.*

**Sadi-Carnot, noulŭ preşedinte, s'a şi instalatŭ în palatulŭ Eliseului, unde a primitŭ felicitările.**

*Séra a demisionatŭ cabinetulŭ.*

ROMA, 5 Decemvre.—In Fuscaldo şi Bissignano au fostŭ două violente cutremure de pămêntŭ, In Fuscaldo nu e nicĭ o daună, în Bissignano au căḑutŭ jertfă 20 de ómenĭ.

## DIVERSE.

**Turnura fatală.** — Écă o nenorocită întêmplare care are sĕ dea o mare lovitură turnurei pe care o pórtă dómnele: Acum câteva ḑile, la Hackney, aprópe de Londra, o femeiă în etate de 26 de anĭ, anume Georgina Jude, se îmbrăca în camera sa, când aplecându-se ca sĕ ia de pe o masă o pereche de manşete, turnura i se apropiă de foculŭ care ardea în sobă şi luà focŭ. Sĕrmana jună femeiă vĕḑêndŭ că este încongiurată de flacărĭ, eşí pe stradă desperată şi scoţêndŭ ţipete îngrozitóre. Trecĕtorii putură sĕ stingă acestŭ incendiu ambulantŭ. Nenórocita Georgina Jude murì însĕ peste câteva ore, victimă a turnurei sale.

**Impĕratulŭ Rusiei proprietarŭ de case în Berlinŭ.** In anulŭ 1838 Ţarulŭ Nicolau a cumpĕratŭ o casă pentru efectuirea unorŭ lucrărĭ de ale sale private în Berlinŭ, prin ceea ce numele lui s'a indusŭ în şirulŭ cetăţenilorŭ berlinezĭ. Ca cetăţénŭ se simţì îndatoratŭ a veni şi elŭ în ajutorŭ nefericiţilorŭ din Berlinŭ, ca şi alţĭ cetăţenĭ mărinimoşĭ, carĭ se îngrijescŭ de viéţa celorŭ loviţĭ de sórte grea. Din suma de 500 de galbenĭ ce Ţarulŭ Nicolau o trimise magistratului din Berlinŭ, s'a ridicatŭ în acestŭ oraşŭ unŭ spitalŭ, cu numele sĕu, care oferă la 95 cetăţenĭ bĕtrânĭ o îngrijire gratuită. Dreptulŭ de moştenire dela Ţarulŭ Nicolau a trecutŭ asupra următorilorŭ lui, şi dela aceştia asupra actualului Ţarŭ, care posesiunile sale în Berlinŭ le ţine ca unŭ dulce suvenirŭ dela antecesorii sĕi.

**Prinţulŭ Bulgariei.** — Se scie că agentulŭ Waldapfel din Pesta pretinde banĭ dela prinţulŭ Ferdinand pentru óre-care serviţii, ce i-arŭ fi adusŭ cu ocasia alegerii lui tronulŭ bulgarŭ. Acum se scrie din Pesta, că afacerea s'a aplanatŭ cu pace. Acum câte-va ḑile consilierulŭ Fleischmann şi comitele Zichy s'au dusŭ la advocatulŭ Nagy şi au depusŭ suma de 8000 florinĭ pentru satisfacerea pretenţiunilorŭ lui Waldapfel, luândŭ în primire, în schimbŭ, tóte scrisorile, depeşile şi alte documente relative la afacere.

**Cămaşă electrică.** — Una din cele mai nouĕ invenţiunĭ ale sciinţei higienice e cămaşa electrică, în care se află ocsidŭ de cusutorŭ, cupru, zincŭ şi ferŭ, şi adecă aşa aşeḑate, că unele fire suntŭ împregnate cu aceste ocside şi alte fire, carĭ suntŭ vîrîte printre firele ocsidate, suntŭ din fire obicĭnuite. O aşa cămaşĕ representă o bateriă electrică. Pentru cei carĭ suferŭ de reumatismŭ, cămaşa electrică e fórte bine-făcĕtóre, şi se póte întrebuinţa şi ca armă de apĕrare.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Muresianu.**

---

şi ceea ce este mai regretabilŭ ne convinge pe deplinŭ că esistă în ea unŭ spiritŭ de antipatiă, de ură faţă de totŭ ce este industriaşŭ. Mai bine preferă o viéţă nemernică de servitorŭ şi hramalŭ de cele mai multe orĭ decâtŭ sĕ fie silitŭ a învĕţa o meseriă. Şi ce vedemŭ, care este urmarea naturală a acestei antipatii? Ne vedemŭ copleşiţĭ de o mulţime de măeştri streinĭ, cărora le devenimŭ tributarĭ şi pentru cele mai meschine lucrurĭ cu sume considerabile, ér noi esecutămŭ lucrurile cele mai grele şi cele mai neplăcute pentru o plată de nimica.

Ne vedemŭ necesitaţĭ a ne adresa şi a ne pune la disposiţiă şi capriciulŭ lorŭ pe banii noştri şi nu putemŭ ajuta cu nimicŭ némului nostru, redusŭ din propira-i vină la sapă de lemnŭ. Ne vedemŭ în fine periclitată chiar individualitatea, căcĭ cestiunea pânii este pusă la ordinea ḑilei, ca o cestiune de urgenţă şi lipsele fisice cerŭ sacrificii morale aprópe în totdéuna!

Cum vomŭ puté scăpa din aceste peripeţii, décă poporulŭ nostru nu va voì sĕ îmbrăţişeze în massă ramura industrială? Ce ne póte oferi mai multă garanţă pentru viitorŭ, décă nu o clasă alésă de industriaşĭ şi comersanţĭ, ómenĭ independenţĭ şi cu mână liberă în tóte acţiunile lorŭ?... Şi acéstă se pare că a înţeles'o poporulŭ românŭ, décă nu totŭ, celŭ puţinŭ o parte mare, căcĭ vedemŭ în timpulŭ mai nou aprópe în tóte ramurile industriale aplicaţĭ tinerĭ românĭ. Avemŭ chiar satisfacţiunea de a vedé măeştri probaţĭ în tóte aceste ramurĭ şi nu ne îndoimŭ că prin sprijinulŭ şi îngrijirea societăţilorŭ industriale în curêndŭ vomŭ posede unŭ numĕrŭ considerabilŭ pe fiecare terenŭ!

Bărbaţii generoşĭ, recunoscêndŭ însemnătatea industriei, n'au pregetatŭ şi nu vorŭ pregeta a încuraja şi ajutora pe tinerimea română dedicată acestei ocupaţiunĭ destulŭ de satisfăcĕtóre. Ba ce este mai multŭ, industria de casă, care forméză fala românceiorŭ, nóstre atâtŭ pentru producerea lucrărilorŭ curatŭ artistice, admirate de toţĭ câţĭ au avutŭ ocasiunea de a le cunósce, câtŭ şi pentru prelucrarea lorŭ în modŭ economicŭ, a începutŭ sĕ-şĭ ia unŭ nou avêntŭ prin esercitarea ei în modŭ sistematicŭ şi raţionalŭ în urma cursurilorŭ introduse aprópe în fiecare scólă rurală pentru a oferi unŭ nou isvorŭ de câştigŭ séu celŭ puţinŭ unŭ nou mijlocŭ de satisfacţiune a trebuinţelorŭ crescênde pe ḑi ce merge.

Industria de casă, ocupaţiune străveche a ţĕrancelorŭ române, a fostŭ într'adevĕrŭ o condiţiune uşurătóre a esistenţei familiare, că totŭ ce vedemŭ în casa lui cu puţine escepţiunĭ, şi cu deosebire îmbrăcămintea, au eşitŭ din mânile femeii în timpulŭ ernii, când lucrulŭ câmpului a încetatŭ. Cum şĭ-ar fi putută elŭ însĕ procura tóte acestea prin munca mânilorŭ sale? Numai industriei de casă avemŭ de a mulţămi starea în câtva mai îmbunătăţită a ţĕranului românŭ! pe lângă vitalitatea naturală în butulŭ tuturorŭ inconvenienţelorŭ şi greutăţilorŭ ce au căḑutŭ asupra lui!

Mai multŭ însĕ este de aşteptatŭ dela industria mare, care este unŭ isvorŭ sigurŭ de bunăstare şi cultură! Numai când vomŭ posede unŭ numĕrŭ mai mare de meseriaşĭ românĭ putemŭ spera la o îmbunĕtăţire a naţiunei în genere, putemŭ conta pe o clasă, care în urma esistenţei ei asigurate va fi în stare a se opune tuturorŭ vicisitudinilorŭ ce ar adveni! Numai astfelŭ ne putemŭ ridica de pe stadiulŭ actualŭ în rêndurile cele dintêiu ale societăţii prin avuţiă şi cultură; numai astfelŭ vomŭ puté obţiné şi menţiné nivoulŭ ce cu dreptŭ cuvêntŭ ne compete!! Numai altfelŭ putemŭ deveni şi de sigurŭ vomŭ deveni temuţĭ şi respectaţĭ!!

Căcĭ:

Industria şi păstrarea
Face-avutŭ şi respectatŭ
Pe acela ce'n lucrarea
Lui stăruie ne'ncetatŭ!

*Braşovŭ,* Octomvre 1887.

### Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Decemvre st. n. 1887.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Rentă de aurŭ 5% | 99 — | Bonurĭ croato-slavone | 104.25 |
| Rentă de hârtiă 5% | 98.60 | Despăgubire p. dijma de vină ung. | 99.— |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 149.25 | Imprumutulŭ cu premiu ung. | 123.90 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) | 95 70 | Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului | 123.25 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) | 125 60 | Renta de hârtiă austriacă | 81 15 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) | 112 — | Renta de arg. austr. | 82.40 |
| Bonurĭ rurale ungare | 104.40 | Renta de aurŭ austr. | 111 90 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104.40 | Losurile din 1860 | 135.— |
| Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ | 104 20 | Acțiunile bănceĭ austro-ungare | 887.— |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104 20 | Act. bănceĭ de creditŭ ung. | 283.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 104 60 | Act. bănceĭ de creditŭ austr. | 276.70 |
| | | Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ | 5.93 |
| | | Napoleon-d'orĭ | 9.95 |
| | | Mărcĭ 100 împ. germ. | 61.70 |
| | | Londra 10 Livres sterlinge | 125.75 |

### Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Noemvre st. v. 1887.

| | Cump. | vênd. |
|---|---|---|
| Renta română (5%) | $93^1/_2$ | $94^1/_2$ |
| Renta rom. amort. (5%) | 96— | 97— |
| » convert. (6%) | 91— | 92— |
| Impr. oraș. Buc. (20 fr.) | 34— | 36— |
| Credit fonc. rural (7%) | 105— | 106— |
| » „ „ (5%) | $91^3/_4$ | $92^1/_4$ |
| » » urban (7%) | 103— | 104— |
| » » » (6%) | 96— | 97— |
| » » » (5%) | $87^1/_2$ | $88^1/_2$ |
| Banca națională a României 500 Lei | —— | —— |
| Ac. de asig. Dacia-Rom. | —— | —— |
| « » » Națională | —— | —— |
| Aurŭ contra bilete de bancă | $14.^1/_4$ | 15.— |
| Bancnote austriace contra aurŭ | 2.03 | 2.04 |

### Cursulu pieței Brașovŭ

din 3 Decemvre st. n. 1887.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 8.53 | Vênd. | 8.55 |
| Argint românesc | » | 8.50 | » | 8.52 |
| Napoleon-d'orĭ | » | 9.94 | » | 9.96 |
| Lire turcescĭ | » | 11.22 | » | 11.25 |
| Imperialĭ | » | 10.22 | » | 10.26 |
| Galbenĭ | » | 5 87 | » | 5.90 |
| Scrisurile fonc. »Albina» 6% | » | 101.— | » | 102.-- |
| „ » „ 5% | „ | 98.— | - | 99.— |
| Ruble Rusescĭ | » | 110.— | » | $111.^1/_2$ |
| Discontulŭ | » | 7—10% pe anŭ. | | |



Nr. 12,340—1887.

## Publicațiune.

Spre scopulŭ asigurărei lucrărilorŭ curățirei ulițelorŭ și canalurilorŭ în cetatea Brașovŭ și suburbiile sale pentru durata din 1 Ianuarie 1888 până în 31 Decemvre 1890 se va ține Vinerĭ în 9 Decemvre a. c. o pertractare de oferte scripturistice.

Amatorii pentru acéstă întreprindere au ca sĕ-șĭ așterńă la d-lŭ primarŭ Franciscŭ de Brennerberg în 9 Decemvre a. c. înainte de prânḑŭ dela 9—12 óre ofertele scripturistice, sigilate și provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. precum și cu unŭ vadiu de 5% din suma aceea ce se oferéză pe unŭ anŭ, observându-se totdeodată, cum că după 12 óre înainte de prânḑŭ a amintitei ḑi nu se mai primesce nicĭ unŭ ofertŭ.

Ofertele, carĭ au sĕ se așterńă, au ca sĕ conțină dechierațiunea oferentului, cum că i suntŭ cunoscute condițiunile de oferte și de contractŭ și că se supune lorŭ pe deplinŭ.

Suma anuală ce se pretinde de oferentŭ pentru îngrijirea amintitelorŭ lucrărĭ, are de a se aminti în ofertŭ cu chiaritate în litere și cifre.

Deschiderea comisionară a ofertelorŭ așternute la timpulŭ prescrisŭ se va esopera în 9 Decemvre a. c. la oficiolatulŭ economicŭ orășenescŭ. Condițiunile de oferte și acele contractuale se află până la ḑiua pertractărei de oferte la oficiolatulŭ economicŭ orașenescŭ spre examinare și decopiare, pe când condițiunile contractuale se potŭ examina, în decursulŭ duratei contractuale, de fie-cine în archivulŭ casei sfatului.

Brașovŭ, 24 Noemvre 1887.

3—3 **Magistratulŭ orășenescŭ.**

9081/1887. sz.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Turku Iuon végrehajtatonak Crăciun Iuon és neje végrehajtást szenvedő elleni 150 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék zernesti kir. járásbiroság területén lévö Zernest községe határán fekvő a zernesti 1017 szám tjkvben 1002. 1003. 1850. 2336/1. 3969/1. 6008. 6246. 11412/1. hrsz. fekvőkre 422 frtban, az 1002 hrsz. fekvőn Sielariu Vladu lakási és haszonélvezeti jogának fentartásával az 1024 sz. tjkvben 3434/1. 5037. 5340. 8368 hrsz. alatti fekvőkre 25 frtban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennti ingatlanok az 1887. évi Deczember hó 30-ik napján d. e. 9 órakor a zernesti község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November hó 1-én 3333 szám allatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887 évi Oktober hó 18-ik napján. A kir. törvényszék mint tkkvi hatósága.

Nr. 564—1887.

## Publicațiune.

In urma procesului vincularŭ intentatŭ la acestŭ forŭ de Nastasia Crișianu ca A. contra bărbatului sĕu Bruchentariu Vasilica ca I., prin acésta este legitime citatŭ a se presenta în persónă înaintea acestui forŭ matrimonialŭ în terminŭ de unŭ anŭ și o ḑi, spre a lua parte la pertractările vincularĭ cu soția sa, căcĭ la din contră procesulŭ se va pertracta și decide și în absența dênsului.

Dela presidiulŭ tribunalului matrim. gr. cat. de 1-a instanță a tractului Dergei.

Dergea, la 28 Noemvre 1887.

**Ioanŭ Hațieganŭ,**
V.-protop. tract. și preside alŭ for. matr.

1—3

Nr. 11,047—1887.

## Publicațiune.

Pentru asigurarea liferațiunei **rechisitelorŭ de cancelariă** necesare pe anulŭ 1888 pentru oficiulŭ centralŭ alŭ judecătoriei pupilare și pentru biuroulŭ de verificare pentru mĕsurĭ și greutățĭ din comitatulŭ Brașovului, se va pertracta în **15 Decemvre** a. c. 10 óre a. m. la oficiulŭ vice-comitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisóre sigilată.

Doritorii de a concura la acéstă liferațiune suntŭ provocațĭ până la ḑiua și ora de mai susŭ a-șĭ trimite la oficiulŭ vice-comitelui ofertele lorŭ în scrisŭ și sigilate provĕḑute fiindŭ cu vadiu de 20 fl. și mostrele trebuincióse.

Condițiunile de liferare se potŭ vedé de aḑĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui în orele de oficiu.

Brașovŭ, 24 Noemvre 1887.

**Iuliu Roll,**
Vice-comite și consiliarŭ reg.

1—2

Nr. 11,048—1887.

## Publicațiune.

Pentru asigurarea liferațiunei îmbrăcămintelorŭ necesare pe an. 1888 pentru servitorii judecătoriei comitatului Brașovŭ se va pertracta în ḑiua de **15 Decemvre** a. c. 9 óre a m. la oficiulŭ vicecomitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisorĭ sigilate.

Doritorii de a concura suntŭ provocațĭ a-șĭ trimite până la ḑiua și ora de mai susŭ ofertele lorŭ la oficiulŭ vicecomitelui, provĕḑute fiindŭ cu 80 fl. vadiu și mostre de postavŭ și de materiă pentru îmbrăcăminte de vară.

Imbrăcămintele ce suntŭ a se lifera constau din următórele bucățĭ:

4 mantale.
5 atile.
6 rocurĭ.
5 nădragĭ (unguresci).
6 pantalonĭ.
11 veste (jiletcĭ).
11 scurteicĭ (mânecare) de vară.
11 nădragĭ de vară.
22 legăturĭ de gâtŭ (cravate).
11 căciulĭ (șepcĭ).

Condițiunile de liferare se potŭ vedé de aḑĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui.

Brașovŭ, 24 Noemvre 1887.

**Iuliu Roll,**
Vice comite și consiliarŭ reg.

1—2

## *Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!*

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa ămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.